

De sok bajom van!...

(Foto: Kulcsár József)

DIÁKNAK VIZSGÁRÓL

Egy tájékoztatóból: „Az év végi vizsgaidőszak rektori utasítás alapján május 18-tól július 20-ig tart.”

Már itt is van. Mi „készülődünk”... Ahány ember, annyira módszer követ. Vajon dr. Kollarik Amália adjunktus milyen tanulási szisztémát tart ideálisnak? Hogyan kellene készülni a vizsgaidőszakra? S ő hogyan készült diákkorában?

— Teljes mértékig híve vagyok a folyamatos tanulásnak, Ezt már többször ismételttem, s nem győzöm elégszer. Nem a középszerűségről, hanem a valódi tudásról van szó. Az a fontos, hogy a diák már vizsgaidőszak előtt egyszerűen átvesse az anyagot. Az idő segít a lényeges és lényegtelen szétválasztásában, ami maradandó tudásanyagot ad. Mint diák, igyekeztem magamat ehhez tartani. Egy kis kitérés — és biztos pozitív eredmény.

— Ennek jegyében, a szorgalmi időszakot ön hogyan osztotta be?

— A tantárgyakat két csoportra osztottam. Módszertan (a matematika, statisztika stb.) és lexikális tudást igénylő (gazdaságtörténet, gazdaságföldrajz) tárgyakat.

Tanács: a matematikára, statisztikára, s főként a nyelvekre naponta kell, ha nem többet, egy félórát fordítani. A másik csoport-

ba tartozó tárgyak tanulmányozására, hosszabb összefüggő idő szükséges. Ezért itt folyamatos készüléssel nem beszélhetünk. Célt azonban csak akkor érünk el, ha egy-egy témakört minden oldalú összefüggésében egyszerűen veszünk át.

Nem lehet súlyra mérni a tanulást.

— S a vizsgabeosztás?

— A jól bevált saját tapasztalat: **elsőnek a gyakorlati felkészültséget igénylő tárgyakból érdemes vizsgázni.** Ha a félév folyamán rendszeresen foglalkozott ezzel az ember, legjobb formáját képes nyújtani. Mindig szem előtt kell tartani a tantárgyak ritmikus váltakozását. Azaz egy nehezebb tárgy kollokviumát mindig könnyebb kövesse.

Az élet nem szűnik meg azal, hogy vizsgaidőszak van. Feltétlenül biztosítani kell tehát a más irányú elfoglaltságot is. Sőt, meg lehet próbálni egymás mellett a két kollokviumra való tanulást is, természetesen az elsőre koncentrálni.

— Végül, ön hogyan készül most a vizsgaidőszakra?

— Izgatottan. Ilyenkor a tanár is vizsgázik, tanításból legnehezebb a feladatlapok összeállítása. Sok-sok szempontot kell figyelembe venni.

A legfontosabb: lemérni a tudást és a készséget.

De hogyan?

Úgy, hogy a mechanikus, magolásszerű munka ne gyümölcsözőn. Úgy vesszük, hogy az anyaggal jól bándó, összefüggéseket kereső emberek megtalálják számításukat! Úgy, hogy a „múltak” (előadás-látogatások) tükröződjének. Úgy, hogy a szerényebb képességű, de szorgalmas diák se keseredjen el.

Mi mindebből a tanulság?

Tanulni mindig érdemes, elkeseredni — lehet, de nem éri meg. Ha arra gondolunk, hogy hány vizsgaidőszak áll előttünk... akkor sem!

Berencsy Judit

A felháborodás vihara

Május 11-én délelőtt 10 órakor a KISZ VB tiltakozó nagygyűlést rendezett az egyetem aulájában az USA indokínai vérengzései ellen. Különösen megrázó volt Nguyen Thi Dam Thung elsőéves vietnami hallgató tört magyarsággal elmondott felszólalása. A résztvevők — tanárok és diákok, magyarok és külföldi hallgatók — egy emberként szavazták meg az USA Nagykövetségének küldendő tiltakozó jegyzék szövegét, melyet Fábrián András, a KISZ VB titkára olvasott fel.

A zsűfölség megtelt aulá egyértelműen bizonyította együttérzésünket a szabadságukért, életükért küzdő indokínai emberekkel, mélyeséges felháborodásunkat az Egyesült Államok újabb agressziójával szemben.

Az Amerikai Egyesült Államok Nagykövetségének Budapest.

Mi, a budapesti Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem oktatói és hallgatói mély felháborodással értesültünk arról, hogy Nixon elnök, ígéreteit megszegve, az indokínai háború további kiszélesítését rendelte el, és amerikai csapatok lépték át a semleges Kambodzsa határait, dél-vietnami csatlósai kíséretében. Hetek óta aggodalommal és izgalommal figyeltük — a világ haladó közvéleményével együtt — a Kambodzsból érkező híreket, amelyek arról szóltak, hogy a semlegesség és a békés

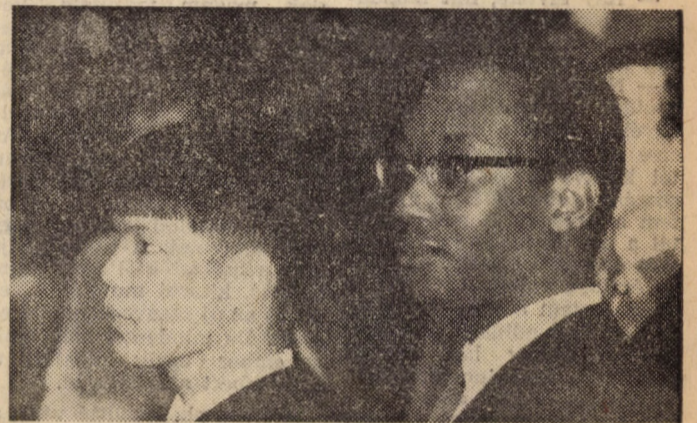
egymás mellett éld politikáját hirdető Szihanuk herceg kormányát megdöntötték, és Amerika-barát rezsim került helyébe. De mivel a népi erők felszabadító harcot hirdettek, és veszélyeztetni kezdték ezt a rezsimet, az Egyesült Államok — szegyetlenjes világesendőri szerepéhez híven — további akcióba lépett. Egyszeriben mellékessé váltak az eddigi ígéretes háború deeszkalációjáról, a vietnamizálásról, a csapatok fokozatos kivonásáról, és véres, népiértő háború bentakozott ki Kambodzsa földjén.

Forrong a világ, és ez nem véletlen. Soha nem látoit méreteket ölt a tiltakozás a Föld minden részén, az Egyesült Államokban is. Százazrek és milliók tüntetnek, tiltakoznak

— alapjaiban kezd megremegni a „nagy társadalom”, a „jóéleti társadalom” fikciója. Most jutottunk el abba a stádiumba, amikor nincsenek többé passzív emberek, nincsenek érdektelenek. Ártatlan áldozatok véres holttestét sodorja a Mekong folyó, és a felháborodás hullámai mind magasabba esznek. Más milliókkal együtt mi is tiltakozunk az Egyesült Államok újabb agressziója ellen. Meggyőződésünk, hogy a vietnami háború tanulsága most is érvényes lesz: a szabadságért küzdő népet nem győzheti le a legfejlettebb technika, a legnagyobb túlerő sem. Indokína népei győzni fognak! Budapest, 1970. május 11.

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem tiltakozó nagygyűlésének résztvevői.

A VILÁG HALADÓ KÖZVELEMENYÉVEL EGYÜTT

(Kulcsár József felvételei)

Kitüntetések

Dr. Megyeri Endre a MTE SZ által adományozott Ipargazdasági Munkáért Emlékérem III. fokozatát kapta tudományos tevékenységéért, valamint a Gépipari Tudományos Egyesület és az Anyaggazdálkodás Szakbizottság a lelnökeként végzett munkájáért.

Nagy Vilmosné és dr. Barczán Endre az MSZET jubileumi aranykoszorús jelvényét kapták a magyar-szovjet barátság ápolása terén végzett kiváló munkáért hazánk felszabadulásának 25. évfordulója alkalmából.

Móczár Józsefet az OTDK tudományos munkája során végzett szervező tevékenységéért a művelődésügyi miniszter írásbeli dicséretben részesítette.

ÚJ ADJUNKTUSOK

Dr. Szabó Kálmán, egyetemünk rektora a következő elvtársakat léptette elő adjunktussá.

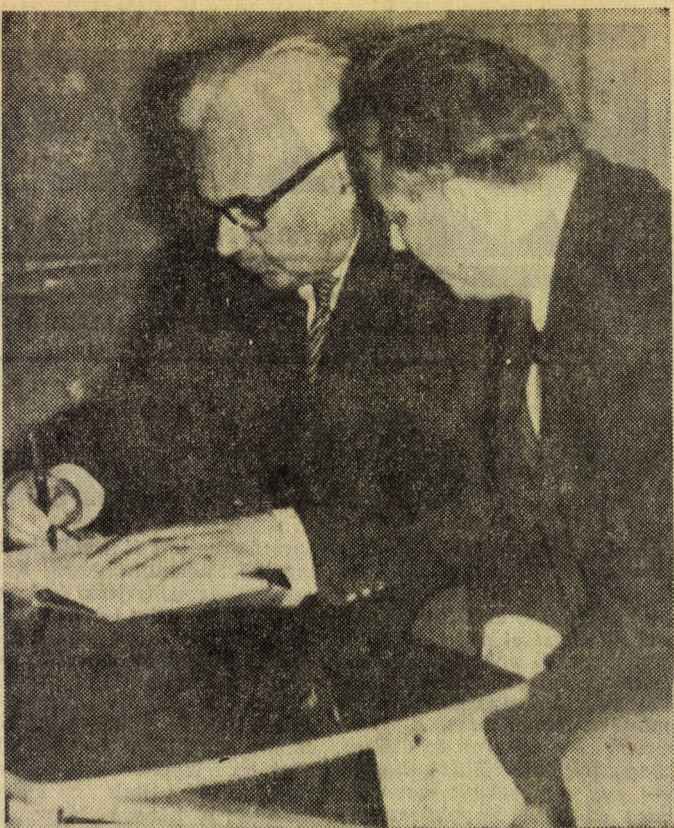
Bethlendi László (mezőgazdasági tanszék), Kóbor László (mezőgazdasági tanszék), Mundruczó György (statisztikai tanszék), Bessenyei Lajos (statisztikai tanszék), Kollarik Zoltán (világgazdasági tanszék), Vidor Győző (technológiai tanszék), Hutterer Miklósné (nyelvi tanszék), Márkus Jánosné (nyelvi tanszék), Mihalicz Tibor (nyelvi tanszék), Péterfi János (közlekedés tanszék), Zalai Ernő (népgazdaság tervezése tanszék), Ligeti Sándor (pénzügyi tanszék). Gratulálunk!

(Félszegen kértem tőle találkozót.)

Interjú akar? Ahhoz kérdezni kell. Tud majd kérdezni?

Hát azt nemigen — vallottam be zavartan. De úgy tudom, a professzor úr hallani, mesélni is szereti a jó történeteket — mondtam kicsit nekibátorodva.

Hát történeteim egy ilyen hosszú életpályán persze bőséggel voltak, de hát azokat nem írhatja meg. Még megbántanánk vele valakit, hiszen szereplői jórészt ma is itt dolgoznak. De magának azért mesélhetek. Képzeld, bejön hozzám egy hallgató kérdéssel a ... — a mondatok közben hamiskán rám hunyorít, én végre felszabadultan nevetek. Másnap újra fölkerestem. Már voltak kérdéseim.)

Dr. Háy László és dr. Szabó Kálmán a rektori szobában

Eppen új tanulmányát díktálta itt az egyetemem. A tanulmány témája a világgazdaság változásának áttekintése a II. világháború befejezése utáni években. Szerzője dr. Háy László nyugdíjas akadémikus, 1937-től 1963-ig egyetemünk rektora.

Háy elvtárs, mit mondana el elsősorban munkában, élményekben, harcokban gazdag életéből hallgatónknak?

Nagyon fiatalon csatlakoztam a munkásmozgalom ügyéhez. Kétféle érzés vezetett erre az útra: gyermekkoromtól kezdve ragaszkodtam a szegény emberekhez és gyűlöltem a háborút. A pacifizmus-tól a marxizmusig persze nem volt egyszerű eljutni, de ezek az érzések voltak, ezek ma is világnézetem érzelmi alapjai. Jórészt ezek adták biztositékát is annak, hogy hat évtized alatt soha nem inogtam meg. Világnézetem érzelmi alapok nélkül soha nem lehet szilárd. Hallgatónk a marxizmust tanulják, rektorságom idején mégis előfordult, hogy a néptől való elszakadásukat kellett tapasztalnom. Nagyon elszomorított, amikor a tudomásomra jutott, hogy a lánykollégium lakói nem engedik, hogy édesanyjuk meglátogassa őket, mert szegények azok szegénységét, egyszerű ruházatát.

Évtizedeken át foglalkoztam közgazdaságtannal, hat évig állt egyetemünk élén. Miben látja az egyetem feladatát a fiatal közgazdászgeneráció szakmai képzését, ideológiai formálását tekintve?

Meg kell valljam, hogy én 1914-ben orvosi diplomát kaptam. Közgazdaságtant az emigrációban Varga Jenő mellett, autódidakta módon kezd-

tem tanulni, amikor a diktatúra után itthon „örök időre” eltiltottak a klinikai munkától.

Mindig tudományos pályára készültem. Soha nem végeztem semmiféle közgazdasági szemeszt vagy tanfolyamot. Amit mint közgazdász tudok, magam tanultam. Véleményem szerint az egyetem szakembereket és nem tudósokat nevel. Lehetőse szerint azonban ki kell választania azokat, akik tudományos munkára alkalmasak. Az egyetem tanítson arra, hogyan lehet és kell a tudomány eredményeit felhasználni. Adjon szilárd elméleti alapot, nagy tárgyszeret. A tudás gyűjtése a hallgatóktól nagy szorgalmat, kitartó munkát követel és az új szenvedélyes keresését. De mindezzel még csak az ember egyik oldalát, a szakembert alakítják ki.

Amikor pl. feszültté válik a nemzetközi helyzet, gyakran mutatkozik ingadozás az ifjúság körében. Ennek oka legtöbbször az, hogy még szakmailag sem elég szilárdak. Nem tudják, hogy a haladás hívei, a szocialista tábor milyen erőt képvisel. A nemzetközi helyzet alakulását figyelmen kívül hagyva, az imperialista országok belső ellentmondásait és a Szovjetunió népet, potenciálját alaposan ismerve, a leg-

jobb meggyőződésel állíthatom, hogy erősebbek vagyunk, mint a másik tábor.

Hallgatónk életéből hiányoznak a nagy történelmi élmények, amelyekben a szocializmus születését kísérőknek része volt. Néha úgy tűnik, ennek a generációnak mintha kisebb, kevésbé átérett lenne az elkötelezettsége.

Azt mondhatom, hogy ma is azokért a célokért harcolok munkámmal, amelyek jegyében a század elején elindultam. Tudom, mennyire más íze van a szavaknak, ha élmények fűtik át őket, amelyekkel Önök még nem rendelkezhetnek. Szeretnék bizonyítékul egy jellemző történetet elmondani. Ha kijelentem, hogy csodálom a Szovjetunió népét, amely az emberiség sorsáért óriási áldozatok terhével viselte, talán papírizéban hangzik, sok élményem bizonyítja ezt, most csak egyet mondok el közülük. 1945. agusztusában az első szovjet-magyar kereskedelmi egyezményt kötöttük meg, ennek teljesítésére alakult egy állami szerv, melynek egyik igazgatója lettem. Az első üzlet, amelyért a Szovjetunió készpénzzel fizetett, a teljes magyar művegtaggyártás kapacitásának leköltése volt. A magyarországi harcokban sebesült szovjet katonák elvesztett lábainak, karjainak pótlásához volt rá szükség.

★

A magyar forradalmi munkás-paraszti kormány Magyarországot felszabadulásának 25. évfordulója alkalmából, a szocialista társadalmi rend építéséért folyó nagy jelentőségű tudományos tevékenysége elismeréséül, a közgazdaságtudományok területén a felszabadulás óta kifejtett elméleti és oktatómunkájáért Háy László akadémikust, az MTA Közgazdaságtudományi Intézet igazgatóját az Állami Díj első fokozatával tüntette ki.

KÉKESI KATALIN

összetétele és specializáltsága nem változott lényegesen. Ennek előrelátható változását vizsgálta.

A termelés ésszerű koncentrációja nem eredményez szűk vállalati specializációt.

„Növekedés és hatékonyság az állami gazdaságokban” címmel tartott előadásában dr. Bethlendi László bizonyítja, hogy

az állami gazdaságokban a termelés növekedésétől erősen lemaradt a létrehozott új érték növekedése. Ez az egységnyi termékre jutó anyagi természetű költségek emelkedését jelenti.

Hangsúlyozta, hogy ez a termelés hatékonyságának romlásához vezethet, melyet a szerző nem tart szükségzerűnek.

Az előadások utáni vitában a hozzászólók jelentős gondolatokkal egészítették ki az elhangzottakat. Csizmadia Ernő elmondta például, mennyire fontos az, hogy az ipar milyen termelési eszközökkel ad; beszélt a mezőgazdaságban végbemenő technikai átalakulásról; fejtegette a föld és népesség arányának hatását a fejlődés irányára. Vita alakult ki a hatékonyság kérdésével kapcsolatban.

Dr. Berei Andor egyetemi tanár vitázójában kiemelte az ülésszak gyakorlati jelentőségét.

Kimutatta, hogy a vállalati termelés strukturális

Még egyszer a „C”-szekcióról

A „Gazdasági növekedésünk és struktúra” című „C”-szekció keretén belül hangzottak el az agrárgazdaságtani témájú dolgozatok az ünnepi tudományos ülészen. Az ülést nagy érdeklődés övezte, a teli tanácsteremben igen élénk vita alakult ki a felvetődött kérdésekkel kapcsolatban. Az első előadást dr. Vági Ferenc egyetemi tanár tartotta „Érdekeltség és jövedelmezőség összefüggése a mezőgazdasági vállalatokban” címmel. Bevezetőjében elmondta, hogy a probléma mostani napirendre tűzését indokoltá teszi a kérdés égető volta, hiszen a gazdaság mai feltételei előtérbe állítják, hogy jövedelmező gazdálkodás folyjék a vállalatokban. A szerző megállapította, hogy a termelőségvetkezők belső viszonyai alapján kell a jövedelmezőséget megítélni. A tanulmányban kifejti, hogy

a nettójövedelem és a leköltött álló- és forgóalapok viszonya alapvetően meghatározó tényező az adott mezőgazdasági vállalat továbbfejlesztésében.

Eppen ezért ez a viszony mu-

Rózsaszínű, fekete vagy — becsületes?!?

530 ELSŐÉVES SZAKOSÍTÁSI JELLEMZÉS végigolvasása után ez volt az első gondolatom: szóval így is lehet! Jól emlékszünk még sokan a tavalyi problémákra: többségükben használhatatlanok voltak az alapszervek jellemzései, sablonosak és rózsaszínűek. Nos, ezek az idejek másképp festenek, és biztos vagyok benne, hogy a szakosító bizottság ennek nagyon főt örülni, illetve a szakosítás során támaszkodni is fog rájuk. Sokkal könnyebb lesz így a KISZ-t képviselő évfolyamtitkár dolga is, amikor egy-egy ember fölötti vitában állást kell foglalnia. Mi is tesszert tulajdonképpen annyira ezekben a jellemzésekben?

Azt szokták mondani az ideális jellemzésről, hogy akit ismernek, arra ráismerek belőle, akit nem, azt pedig megismerem. Ez persze kicsit túlzás, de sok jellemzés valóban efelé közelített. Az első és szerintem legnagyobb pozitívum az őszinteség, a realitás.

Nagyon jól tudjuk, hogy az angyalok ritkán járkálnak mifelénk, mégis sokszor félünk egy ember negatívumait, hibáit leírni.

Így születnek aztán a dicsőírók, amelyeket senki se hisz, és joggal. Most az alapszervezetek nyugodtan megírták, ha valakinek a képességeit közepesnek tartják, és azt is, ha a képességei jók, csak épp a szorgalma körül van hiba. Leírták, ki passzív az alapszervezetben, és ezek közül is ki az, akinek tehetősége szerint többet kellett volna tennie az alapszervezetről. Szó van arról, ki mennyire tudott beilleszkedni a közösségbe, és milyen szerepet játszott ott. Bizonyítékul annak, hogy a funkció önmagában semmit sem jelent, volt olyan alapszerve is, amely egyik vezetőségi tagjának munkájával kapcsolatos kifogásait fogalmazta meg. Tetszett például egy alapszerve titkár jellemzésében a következő: „Munkáját nagy lelkesedéssel végezte, de nem egyenletes eredménnyel. Ennek oka a csoport túlzott passzivitása is, de az is, hogy ő sokszor túl ideges volt, és hamar elcsüggedt.”

A realitáson túl nagyon tetszett az is, hogy a leg-

több alapszerve igyekezett elemezni is az egyes megállapítások okait.

Mi az oka annak, hogy valaki képességeinél rosszabb eredményt produkált? Miért nem tudott beilleszkedni a közösségbe, miért maradt passzív a KISZ-munkában? Ezek a kérdések gyakran szerepelnek, és alaposak a válaszok is. Emlézik az egyetem előtti 1—2 év munka hatását, a családi körülmények befolyását, a középiskolai színvonalat, amely még most is hat az eredményekre. Volt, ahol a kollégiumi szobatársak véleményét is kikérték, hogyan viselkedik az illető kisebb közösségekben. Szó van sok jellemzésben az év folyamán mutatott fejlődésről is.

Ha volt is probléma a szakértő tájékoztatás körül, úgy látom, hogy az egyes szakok kritériumait többé-kevésbé látják az elsőévesek. Jól látszik ez az ágazati szakoknál. (Egyedül a külkereslet nem tudatosodott eléggé, hogy a nyelvtudással egyenrangú, vagy tán még fontosabb követelmény az ideológiai szilárdság, politikai tájékozottság.) Mindenki látja most már, hogy a népgazd. tervező-elemző szakra csak a valóban tehetségeseknek érdemes menniük, és kitűnő indoklások születtek sok tanár szakra jelentkezőkről is.

SABLONOSNAK ÉS KÖZHELYSZERŰ-

NEK TŰNŐ tényeket is a legtöbb alapszerve újszerűen tudta megfogalmazni, néhol egész irodalmi stílusban — tehát itt sem kell a jól bevált, sztereotípiákat használni. Sajnálom, hogy idézni nem tudok, hely se nagyon volna rá, de élvezet volt olvasni némelyik jellemzést.

Persze előjött néhány szokásos hiba is. Főleg a gyengébb alapszervek kevesebbet írtak a KISZ-munkáról. Sok helyen szerepelt: „a KISZ-munkában aktívan kiveszi a részét”, „a rábízott feladatokat teljesíti”, stb., minden konkrétum nélkül, és rákérdezésre néha kiderül, hogy ez nem sokat takar.

Szerepeltek azért sablonok is, de általában nem voltak jel-

lemzőek. Voltak, akikről nagyon keveset írtak, de ezek egy része annyira visszahúzódo, hogy egy év alatt nem is lehetett többet megtudni róluk.

Azt érzem a legfontosabbnak, hogy legfőképpen megértették: egyetemünk minden szaka érdekes, nagy perspektívákat nyújt, és senkinek az életét nem vágják el, ha véletlenül nem a kért szakra kerül. (Ilyen tavaly 2—2,5% volt csak!) Átérezték az alapszervek, hogy számítanak az őszinte állásfoglalásukra, és ennek igyekeztek is elegend tenni.

Nem egymás „nyírása” folyt, de nem is jótékonykodás: komoly véleményalkotás. Ezek alapján lemérhető lesz mindenkinek a fejlődése is,

és amikor végül a végzősök jellemzésére kerül majd sor sokkal alaposabban tudnák egymásról véleményt mondani.

Végezetül két szám, amelyeket nem szabad abszolutizálni, de érdekesek:

kb. 20%-a a jellemzéseknek volt az, amennyit az évfolyam-vezetőség hiánynak, vagy nem megfelelőnek tartott. A másik, érdekes adat: kb. 2,5—3% azok aránya, akiket az alapszervek nem javasolt, vagy csak fenntartásokkal javasolt a kért szakra.

(Ezek a különben népgazd. tervező-elemzőre, vagy külkeresletre jelentkezők.) Különösebb következtetést levonni egyik számból se lehet, de — úgy érzem — mutatják az első évfolyamon végzett jellemzőmunka komolyságát.

Néhány hete — ha kicsit túl élesen is, de úgy érzem, okkal — a Közgazdaszban bíráltam az első évfolyamot. Most viszont meg kell mondanom: nagyon jó munkát végzett az évfolyam. Megfelelő előkészítés és propaganda után tömegmérésekben is folytathat komoly és lelkiismeretes jellemzőmunka. Azt hiszem, az első évfolyam többet tett ezzel a tényleges demokráciáért megerősítéséért, mint bármi mással, és ma nálunk ez a legnagyobb elismerés!

Domány András

TÜKRÖM, TÜKRÖM...?

(Rajzolta: Nagy János)

Koncz Gábor

Egyezer méter mélyről a szakkollégiumba

„...mielőbb szakmát a fiú kezébe, s aztán el a háztól!”

PEREG A FILM. Táblás ház előtt vetítik a nagy sikerű Gárdonyi-regény színes filmváltozatát, az Egri csillagokat. A nézők ámuldoznak a színpompás, bravúros felvételek sorozatán. Egy mokány, barna hajú, komoly tekintetű, alig negyedszázadot megért fiatalember azonban szinte nem is élvezi. Minek is? Hiszen minden kockája fájdalmas sebeket szaggat fel. Gyermekkora

Mucsi Barna

legszebb olvasmánya. Szinte minden sorát ismeri. Hány-szor is olvasta? Csuda tudja! Hanem a hozzá kapcsolódó emlékek...

Az a gyerekkor!...

... Ötéves koromig édesanyám nevelt Kiskunhalason. 1950-ben azután örökbe fogadt mostohaapám. Egyszerű, de jóra való ember volt. Vasbetonszerelő. Eleinte. Később kiemelték. S az elismerés, a magasabb pozíció, az íróasztal, vagy ki tudja, micsoda, de megártott neki. Fejébe szállt a dicsőség. Nagyon megváltozott. S ezt megérezte a család... Anyám igyekezett alkalmazkodni... Velem azután senki sem törődött. Olyan voltam, mint egy... Ejh! Mit is folytassam?! Szinte csak a nagyanyám nevelt.

... Egyetlen szórakozásom volt a könyv. Borzasztóan szerettem olvasni. Az úttörő könyvtár minden darabját végigbújtam.

Ezt mi sem bizonyítja jobban, mint hogy alig 12 éves volt, amikor átírták az iskolából a járási könyvtárnak: küldjenek könyveket, mert a kis Mucsi Barna igényeit kielégíteni. Már kiolvasta az egész iskolai könyvtárat!...

Főleg a történelmi regények vonzották. Olvasás közben szinte szeme elé tárult az egész színes múlt, minden érdekességével, színpompájával. S olyan jó volt elterelni gondolatait a jelenről.

... Az iskolai előmenetel? Négyes rendű voltam. Nem, nem tüntem ki, különösképpen.

Szerettem volna továbbtanulni. Otthon azonban megszületett az első közös gyerek. S én még fokozottabban éreztem szüleim ki nem mondott óháját: *mielőbb szakmát a fiú kezébe, s aztán el a háztól!*

S elérkezett a pályaválasztás ideje. A szülők — ki tudja, milyen megokolásból — kovácsnak akarták adni a vékony dongájú, kéztöréssből nemrég felépült fiút. Láttam Halason, mit kell emelgetnie, dolgoznia egy kovácsnak. Minden munkát el tudtam magának képzelni, de ezt?!... Nem! El otthonról! Csak ez járt a fejében.

A SZÜLŐK TUDTA NÉLKÜL írt egy levelet a nagybátyoni járáriskolának, hogy vándorlevelet szeretne lenni.

... Miért? Hallottam, hogy a bányászok jól keresnek. Nem akartam többé az otthoni segítségre szorúlni. S gondoltam, ha jól keresek, majd rendes ruhákat is vehetek magamnak...

1960-tól 63-ig tanult a nagybátyoni járáriskolában. Az első félévben elméleti oktatást kaptak, s legfeljebb famunkát végeztek. A második évben négy napig a bányában dolgoztak. Harmadikban még többet, s a mindössze 60 kg-os fiatalembernek már sokszor nagyon nehéz volt a munka...

... Bizony, néha úgy éreztem, hogy nem bírom tovább. Összecsuklok. Akkor mindig erőt vettem magamon.

Kell! Muszáj! Hiszen harmadik évben, miután jó tanuló voltam, már 1800,- Ft-ot kerestem. Ez több volt, mint átlom: szállás, ruha, emvialóm volt, lehetett ruházkodni, szórakozni. Még magnóra is tetellett!...

... S mennyi embert ismertem meg. Csuda érdekes társaság gyűlt össze Nagybátyonban. Akik az iskolában a leggyengébbek voltak, vagy családi problémák miatt „menekültek” ide. Csak a jelszavunk volt közös: „Nincs pénz, a bányában majd lesz!”

S az iskola befejezése után következett a munka. Nagybátyon mellett, Kányásbányatelepen kezdett. Rögtön bedobták a „frontra”. Nyolcszáz, néha ezer méter mélyen, kellett lapátolni a szénét.

... Hogy mit éreztem? Háát... Mégis csimáltam tovább. Egy este a KISZ-bizottságon félrehívott az egyik vezető: „Iratkozz be a technikumba! Neked való!” S addig érvelt, míg meggyőzött. Még 63 nyarán felvételiztem a miskolci Bányaiipari Akadémia Technikumban. Sikert. Összesen kezdődött a tanulás. Anyám örült az elhatározásomnak. De én nem fogadtam el tőlük pénzt. Kollégiumban laktam, ellátást kaptunk, s még négyszáz forint ösztöndíj is kijárt a jelesrendűségemért. Emellett hetente egy-két napot kijártunk a bányába dolgozni. Így sosem volt pénzügyi problémám. Nyáron egy hónap termelési gyakorlat kötelező volt. De én mindig végig dolgoztam a nyarakat. Hol Pécsen, hol Miskolcon, vagy Egercsehíven.

Közben azért a tanulást sem hanyagolta el. Sőt. Harmadéves korában föld- és bányamérésztanból mint iskolaelső a legjobb tíz között végzett az országos tanulmányi versenyen. Pedig a negyedéves anyag is benne volt a feladatokban...

AKKORIBAN ÉREZTE ELŐSZÖR, hogy több van benne. Tovább kellene tanulni!

De hová? Műszaki? Rosszul rajzolt. Szerette viszont a matematikát és a történelmet. Így került felvételi lapjára a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem.

A technikum befejezése után azonnal dolgozni kezdett a komlói bányában. Itt néhány héten belül különböző vizsgákra küldték, s kinevezték műszakvezetőnek a szorgalmas, értelmes fiatalembert.

Százötven ember vezetője lett!

Közben megérkezett Budapestről az egyetemi felvételi eredménye. Megfelelt, az egyetemre előfelvételt nyert!

... De nehéz helyzetbe kerültem akkor! Csuda jól esett, hogy Komlón megbecsülnek. Jól is kerestem. Már nem akartam egyetemi hallgató lenni! Egyik komlói barátommal együtt laktunk albérlésben. Ó nagyon összeszidott. „Pillanatnyi előnyökért ne add fel a jövőd!” — érvelt. Végül is meggyőzött. Azóta is szőben ki sem fejezhető hálával gondolok rá...

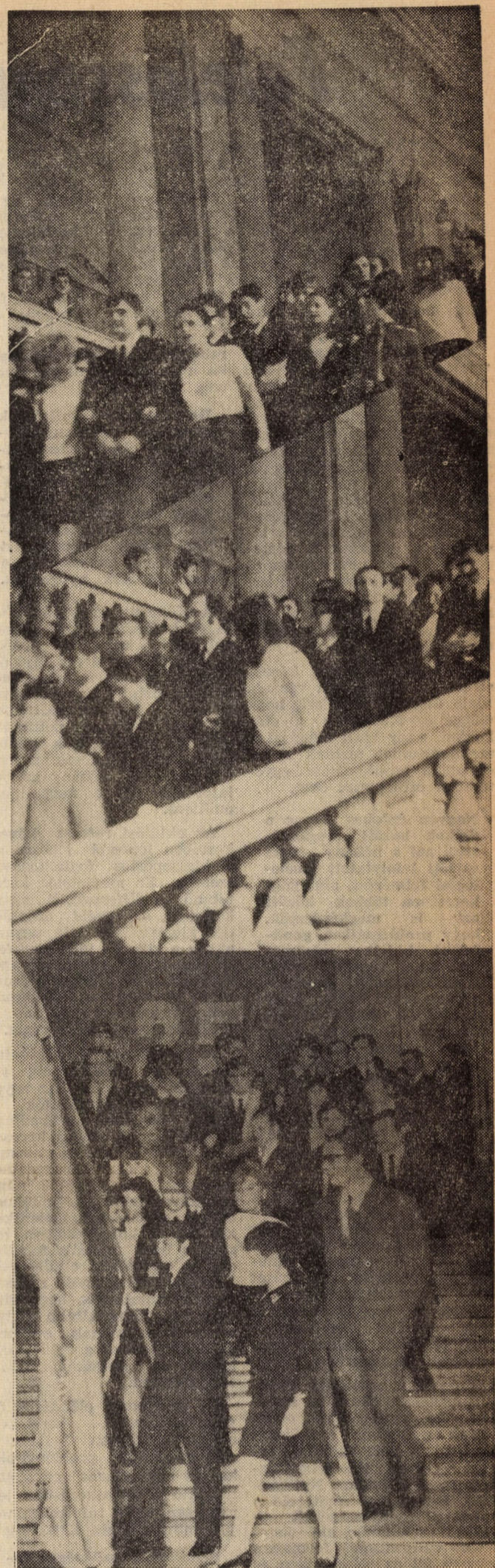
Egy évig Kalocsán volt a többi előfelvételi katona. S 1968-ban Mucsi Barna a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem elsőéves hallgatója lett. Most fejezi be iparszakon a második évet. Szakkollégista, a Diákbizottság titkára, a Veres Pálné utcai kollégium lakója. A múlt hónapban kérte a pártba való felvételét. A taggyűlés — egyhangúan igennel döntött. Kedvenc tárgyai a polgár, és a filozófia. Választott szakkollégiumi témája a beruházások területe.

Idén első ízben kapott otthonról segítséget, az édesanyjától — 200,- Ft-ot.

I. kategóriás. Az ingyenes kollégium és menza mellett az egyetemről 450,- Ft készpénzt kap.

... Anyagi gondok? Múlt nyáron is dolgoztam, most is fogok. Munkával mindig előteremttem a szükséges pénzt. Az egyetemen viszont egyre fokozódnak a követelmények, komolyan kell tanulni. Na de sokkal nehezebb helyzetben is voltam már!...

PONGRÁCZ GYÖRGY

Ballagunk. Ujra lépcsők. Három emelet. Minden lépcsőfoknál újabb emlékek. Itt kértünk jegyzetet, randevút, ebédjegyet, béli belépőt. Itt fogunk lejönni a diplomával... Ennyire tellett belőlünk? Késői kérdés, diákságunk évei visszavonhatatlanok. Szévasztok fiatal srácok, barátok! (Vörös Tibor felvétele)

Így várjuk az elsőöket

Bár még csak közeledünk az év vége felé, és a hozzánk készülők még vagy az érettségítől cidiznek, vagy a sentit kezdik vagdosni Kalocsán, nagy készülődés folyik már a jövő első évfolyam fogadására. A jelenlegi első évfolyam munkáját értékelve a KISZ vb is határozatokat hozott a jövő évi feladatokról.

A vb. úgy értékelte az idei tapasztalatot, hogy a szervezeti rendszer és a választás időzítése bevált. Jövőre is ősszel lesznek tehát az alapszervi és az évfolyamválasztások. Az idehez hasonlóan megmarad az instruktórhálózat is. Tagjai főleg II. és kisebb részben III. évesek lesznek. A jelentkezettek felkészítése feladataikra már megtörtént. Idén probléma volt még az instruktori munka követelményeinek tisztázatlanságával és az értékelés egyenlenségével. Jövőre azonban — erre megállapodás született — a karok szorosabb koordinációval ügyelni fognak az egységességre.

Igyekszünk továbblépni az elsőévesek tájékoztatásában, az egyetemi életbe való bevezetésükben is. Gondí elvtárs, aki továbbra is az első évfolyam dékánja marad, elmondta, hogy már augusztusban mindegyikük egy kiadványt fog kapni, amely részletesen ismerteti az egyetemet és az egyes szakokat, a KISZ-mun-

kát, és a menzától a könyvtárig a legkülönbözőbb dolgokat. A KISZ-bizottság is elhatározta, hogy KISZ-szervezetünk működési rendjét az elsőéveseknek ki kell adni, hogy mielőbb megismerjék szervezetünk munkáját.

A középiskolás KISZ-vezetők egy régi kérését teljesítendő kísérletbe kezdünk. Azokból az iskolákból jövő anyagokat, amelyek sok jelentkezőt küldenek, néhányan átnézik, elsősorban a KISZ-jellemzéseket. Ezeket értékelik, és ősszel az illető iskolai KISZ-bizottságokat értesítjük, mi volt jó és hiányos a jellemzéseikben, mik azok a szempontok, amelyek a mi egyetemünkön érdekesekek. Így ők is érzik és látják, hogy nem hiába dolgoznak, az egyetem figyelembe veszi a KISZ-véleményezést, másrészt ezzel kis-sé rá lennének szorítva a komoly jellemzések készítésére. Ha ezt a kísérletet jól megoldjuk, lehet, hogy a KISZ KB a többi egyetemet is felkéri ennek a rendszeresítésére.

Néhány dolgot ragadtam csak ki a megindult pezsgés érzékeltetésére. Folyik a munka, és remélhető, hogy a jövő évi első évfolyam tevékenység az ideinél is simábban, gördülékenyebben fog beindulni.

Domány András

Kutató tanulók

A KÖZGAZDÁSZ 1969. december 11-i számában egy cikk jelent meg a Nép-gazdaságtervezés Tanszéken működő kutatócsoportról. Ugyan-ebben a számban jelent meg az Egyetemi Tanács határozata a tudománypolitikai irányelvekről, melynek egyik pontja szerint a tehetséges hallgatók számára lehetővé kell tenni, hogy tudományos kutatómunkát végez professzorok és docensek mellett dolgozzanak, s részükre önálló kutatási programot kell összeállítani. Az, hogy a fent említett két cikk a lapban egymás mellé került, az nem véletlen, mindenesetre ez a kutatócsoport sikerrel előszította meg (a TDK-n elért eredmény bizonyította) a gyakorlatban ezt a határozatot. A dr. Máriás Antal egyetemi tanár által vezetett kutatócsoportból Szenci Edit — Simon Erzsébet és Farkas Péter — Gether István írtak díjnyertes pályamunkát. Mind a két dolgozat a kutatócsoport által összeállított, magyar népgazdaság 1968-as becslőt mérlegelt használta fel. E mérleg „A” típusú mérleg, tehát az import sorában a fejleceen jelzett szektor ún. kiegészítő importja szerepel, s e mérleg úgy van összeállítva, hogy biztosítsa a Közös Piac országainak mérlegeivel való összehasonlíthatóságot.

Simon Erzsébet és Szenci Edit dolgozatának címe: Kiegészítő áruátvitel modellje-

sére. Árszámításuk lényege az volt, hogy a mérleg 670 md bruttó kibocsátását az Európai Gazdasági Közösség országainak szektorok szerinti arányában bontották, a hozzáadott értéket pedig közgazdasági megfontolások alapján módosították.

Farkas Péter és Gether István „Az értékesítési szemléletű ÁKM felhasználásáról”-ról írtak TDK-pályamunkát.

Az ÁKM-ekről közismert, hogy azok kettős szemléletet foglalnak magukba, és ez tükröződik a matematikai formák kettősségében is. Például az ágazat közvetlen kapcsolatait egyrészt az ágazat ráfordítási másrészt értékesítési együttműködési fejezik ki. Amikor azonban inverzmátrixot elemeznek, vagyis az ágazatok közvetett kapcsolatait veszik számba, általában megmaradnak egy szemlélet mellett. Azt vizsgálják, hogy valamely ágazat egységnyi végső felhasználásra jutó termeléséhez népgazdaságilag milyen termelés szükséges.

Létezik azonban egy másik kérdésfeltevés is: valamely ágazat egységnyi eredeti ráfordításából mennyi teljes termelés keletkezik a népgazdaságban. Erre az értékesítési együttműködésből képzett inverzmátrix ad választ. Dolgozatukban az „új” inverzmátrix közgazdasági tartalmát vizsgálják, összehasonlítva Ma-

gyarország és a közös piaci országok négy szektorra össze-vont mérlegét. E mérlegek összevonását számítástechnikai okok tették szükségessé. Ezért elengedhetetlen volt számításokat végezni az aggregálás okozta információvesztésre vonatkozóan. Az ülésszakon igen nagy vitát váltott ki ez a kérdés. Vajon sok-e a kimutatott 20 %-os információvesztés vagy kevés? Ez a kérdés, véleményem szerint, az absztrakció mértéke és a vele elérhető eredmény kérdése, ebből már következik, hogy a vitát csak az döntheti el, helyes volt-e az aggregálás mértéke, a számítás módszere, és felhasználhatók-e az ebből levont közgazdasági konzekvenciák.

A továbbiakban e modell alapján a „nyomonkövethetetlen” halmozódás végeredményeit vizsgálták. Az inverzmátrixot soronként összegezve azt kapjuk meg, hogy egyes ágazatok egységnyi eredeti ráfordításából keletkező teljes termelés mennyiben különbözik egymástól. Ez alapján definiálható az ágazatok vertikális sorrendje. Például, ha A szállít B-nek, B pedig C-nek, akkor A az első verti-

kum, B a második stb., hiszen mindenki szállít mindenkinek. A valóságban azonban nincs első, második vertikum, csak magasabb vertikum. Ilyennek tekinthető viszont B, ha egységnyi eredeti ráfordításból kevesebb teljes termelés keletkezik, mint A-ban.

A sorozatos együttműködésből számított inverzmátrix felhasználásával következtettek arra, hogy két ágazat közül melyik képvisel magasabb vertikumot. Ez a termékek feldolgozásának, az eredeti ráfordítások halmozódásának kimutatásánál hasznosítható.

Tehát a szerzők megpróbálták dolgozatukban bebizonyítani: hogy a vertikális kérdésének megközelítése csak az általuk konstruált „új” inverzmátrixsal lehetséges. Az említettekben kívül ez inverzmátrix még számos problémakör vizsgálatára alkalmas, hiszen mint állítják, nem valószínű, hogy e modell, amely matematikailag egyenértékű ellenpárja az oly nagy jelentőségre szert tett „hagyományosnak”, közgazdaságilag értékes következtetéseket ne tartalmazna.

Egerszegi Csaba

Felelősségünk

A felnőttek felelősségén nem csak azt értjük, hogy munkájuk teremtette és teremti meg az adott létfeltételeket a fiatalok számára, hanem azt, hogy a fel-

nőttek példája, erkölcsi normarendszere, szokásai és igényei erőteljesen hatnak a fiatalokra. Az ifjúság nevelésének egyik lényeges kérdése, hogy tetteink és szavaink között

összhang legyen. Nőbéli felelősségünket az is, hogy az ifjúság szükségképpen korlátozott tapasztalatai miatt is a mi magatartásunk alapján ítél. A felelősség lényege az, hogy

az idősebbeknek mindenkori követelem az őket következő nemzedék nevelése. Még inkább követelem ez a szocializmusban." (Aczél György előadói beszédeből)

Az MSZMP Központi Bizottságának február 18–19-i ülésén előterjesztett beszámoló, a lefolytatott vita és az ott elfogadott határozatok az eddigieknél lényegesen mélyebben és differenciáltabban elemzik ifjúságunk helyzetét, valamint a párt ifjúság-politikájának főbb feladatait. E problémakörből lényegében két kérdést szeretnék kiemelni: a felnőttek felelősségét az ifjúság nevelésében és ezzel kapcsolatban néhány olyan sajátos körülményt, amelyek figyelembevételével kell egyetemi nevelőmunkánkat folytatnunk.

A fiatalok felvetett kérdésekre érdemi választ várnak. Ideje átgondolnunk azt, hogy eléggé együttélünk-e a diákokkal, vagy csak előadást és szemináriumot tartunk nekik és utána problémáikkal egyetemen otthagyjuk őket.

Nagyon érdekes lenne a diákok között megismételni azt a néhány évvel ezelőtti lefolytatott szociológiai felmérést, amelynek keretében többek között azt is megkérdeztük, hogy problémáikat, gondjaikat, bajaikat elsősorban kívül beszélnek meg. Nem kell nagy jóstehetségnek lenni ahhoz, hogy a várható választ körvonalazzuk. Valószínű, hogy jelenleg sem töltötenek be az oktatók e vonatkozásban számottevő szerepet.

Érdekes áttekinteni a tagfelvételi ajánlásokat is. Oktatóinknak viszonylag kis része vállal ilyen szerepet, rendszerint mindig ugyanazok és oktatóinknak nagy része e területen lényegében nem fejt ki tevékenységet. Mindezek kétségtelenül aggasztó tünetek és a probléma feltárását célzó alaposabb elemzés hiányában is megállapíthatjuk, hogy nevelési tevékenységünk területén jelentős mulasztások tapasztalhatók.

Elsősorban az oktatáson kívüli nevelőmunka nem kielégítő, de előfordulnak olyan esetek is, amikor a szűkebb értelemben vett oktatási tevékenységben is jelentkezhetnek problémák. Nyilvánvaló, hogy nem segíti elő a hallgatók igényességének növelését az a tanár, aki jegyzetét változatlan formában olvassa fel az előadásokon és a csökkenő látogatottságot kizárólag a hallgatók hibáival magyarázza. Vagy nézzünk egy másik példát. A közelmúltban egyik szakunk területén jelentős ellentétek jelentkeztek. A pártvezetőség által kijelölt bizottság felmérte a problémák hátterét. Megdöbbentett azonban az illetékes tanszék vezetőjének a kérdésben mutatkozó informálatlansága. Nem véletlen, hogy a szak hallgatói között irányítása mellett problémák jelentkeznek. Oktatóink korábban hivatkoztak az anyagi megbecsülés hiányára is. Ma már a helyzet e területen is változott. Joggal várjuk el oktatóinktól minden tekintetben a példamutatást, az igényességet és a nevelői tevékenység fokozását.

KISZ-szervezetünk tevékenységének értékelése során már többször megállapítottuk azt is, hogy e tevékenység ke-

retén belül az agitációs munka háttérbe szorult és nem elég hatékony.

De mennyit segítünk személyes közreműködésünkkel olyan színvonalas rendezvények megszervezésében és levezetésében, amelyek hallgatóink problémáira kimerítő és megnyugtató választ adtak volna? Azt hiszem, e vonatkozásban sem lehetünk nyugodtak.

A Központi Bizottság vitája és határozatai során hangsúlyozták, hogy a jövőben célszerűbb az egyes ifjúsági rétegek sajátosságainak körültekintőbb figyelembevételével differenciáltabban folytatni ifjúsági politikánkat. E sajátosságok pontos felmérése ugyancsak a jövő feladata, de néhány gondolatot már most meg lehet említeni.

Az oktatási reform következtében lépésről lépésre nő a kiscsoportos foglalkozások szerepe. Ez megfelelő kereteket ad a differenciált szakképzésre, az egyéni érdeklődés kielégítésére, de ugyanakkor a ritkább időközönkénti ellenőrzés folytán lehetőséget biztosít a félresiklásokra is. Ez növeli a foglalkozásokat vezető oktatók és a KISZ-szervezet felelősségét.

A gyárakban és a hivatalokban a KISZ-tagság viszonylag homogén. Az egyetemeken megtalálhatók a nagy jövedelmű szabadfoglalkozásúak, a magas keresetű értelmiségiek és a viszonylag elmaradott környezetből magukat rendkívül nagy munkával felküzdők munkás- és parasztyervek. Jelentkezik ennek következtében bizonyos fokú szociális feszültség és esetenként eltöltött elteltség is. Feltétlenül szükségesnek mutatkozik, hogy idősebb és tapasztaltabb oktatóink rámutassanak ezeknek az ellentéteknek a valódi jellegére és megakadályozzák elfajulásukat.

Az egyetemen előadások és szemináriumok keretében eléggé kritikusan foglalkoznak gazdasági problémáinkkal és egy átlagos egyetemi hallgató e vonatkozásban lényegesen több információhoz jut, mint a többi KISZ-tag.

Feltétlenül szükséges tehát, hogy e problémák értékelésében, a pozitív és negatív elemek arányának szemléltetésében oktatóink ugyancsak közreműködjenek, nemcsak az előadásokon, hanem a hallgatók között lefolytatott viták során is.

Legnagyobb segítséget természetesen az jelentene az egyetemi KISZ-szervezetnek,

ha kommunista tanáraink nagyobb figyelmet fordítanának a hallgatói pártépítésre és ezáltal a KISZ-munkában mindig számíthatnánk lendületes és erős hallgatói pártcsoportokra.

Bizonyos fejlődésnek a jelei már kibontakozóban vannak. Megnyugtató az, hogy újonnan felvett hallgatói párttagjaink nagyobb aránya származik a

III. évfolyamról. Előkészületben vannak a II. évf. tagfelvételi ügyek is. E folyamat eredményei azonban valószínűleg csak a jövő tanévben fognak kiszélesedni. Elképzelhetőnek tartom, hogy a hallgatói pártcsoportok létszámgyarapodása 8–9 hónapon belül napirendre tűzi a kari pártcsoportok szétválását. E folyamat azonban csak akkor lehet sikeres, ha pártépítő tanáraink és hallgatói pártcsoportjaink tovább tökéletesítik munkájukat.

Az idősebb korosztály felelősségének hangsúlyozása természetesen nem jelenti azt, hogy nem építünk az ifjúsági öntevékenységére. E vonatkozásban már eddig is sokat tettünk.

Vigyáznunk kell arra is, hogy a hallgatói öntevékenységet elsősorban ott fejlesszük ki, ahol a hallgatók egyéniségének nevelése érdekében ez szerepet játszhat.

Jelentkezik ugyanis egy olyan veszély is, hogy öntevékenység fejlesztésének címén olyan feladatokat bízunk a fiatalokra, amelyek állami szervek feladatai és amelyeknek az elvégzése elvonja figyelmüket az egyéniségük fejlesztését célzó érdemi tevékenység gyakorlásától.

KISZ-szervezetünk munkájában a közelmúlt időszakban nagyon sok értékes kezdeményezést és jelentős eredményt tapasztaltunk. A Központi Bizottság ülésén felvetett problémák és állásfoglalások figyelembe vétele mindennapi tevékenységünkben biztosított nyújt arra, hogy a felnőttek és helyükre lépő ifjúság eredményesen fogja átvenni feladatainkat és befejezni a szocializmus általunk megkezdett felépítését.

Dr. Kolaček András, a Kerker párttitkára

Tavasszal kezdődött

TUDOMÁNYOS KUTATÓCSOPORT ALAKULT A NYELVI INTÉZETNél

Tavaly tavasszal kezdődött kutatócsoportunk szervezése — mondotta dr. Hegedűs József tanszékvezető-helyettes, a nyelvtudományok kandidátusa, a kutatócsoport titkára és Bakonyi István tanársegéd, akikkel a TDK konferencia után beszélgettünk.

Az MSZMP Központi Bizottsága tudománypolitikai irányelveiből adódó feladatok, a képzés korszerűsítése, a tudományos-pedagógiai színvonal emelése szinte parancsoló szükségességként vetette fel egyetem szerzői többek között tudományos kutatócsoportok létrehozását is.

A mi csoportunk létrejöttének „közvetlen”, konkrét oka: évek óta probléma a közgazdasági egyetemen a nyelvi képzés.

Bebizonyosodott, hogy a nyelvi oktató munkát is össze kell kapcsolni tudományos kutatótevékenységgel, e két oldalnak egymás mellett és egymással összefonódva kell léteznie, fejlődni. A fiatal oktatókból álló kutatócsoport éppen ennek koordinálására jött létre, s a modern oktatási elvek és nyelvtan megközelítését tűzte ki célul, támaszkodva természetesen az idősebb kollégák széles tapasztalataira is.

Az újra való törekvéseinket tükrözi a tavaly november 7-i felajánlásunk is. Vállaltuk, hogy az évforduló tiszteletére új tananyagokat, egyéb publikációkat készítünk, s e vállalást sikerült túlteljesítenünk. Viszonylag rövid idő alatt két új jegyzetet készítettünk, orosz nyelven.

Az egyik lexikál anyag hétköznapi témákról, hétköznapi hangvételben íródott olvasmányokkal. Elmondhatjuk, hogy első ízben sikerült tömegoktatásra igazán alkalmas anyagot létrehozni. Hogy ez sikerült, azt a koncentrációt részt vevő hallgatók véleménye is alátámasztja, akik megismerkedve a tananyaggal jelezték, hogy a koncentráció után is ilyen jegyzetektől szeretnének tanulni.

A másik anyag a „Mondat és szöveg” címet viseli, s hozzásegíti a hallgatókat adott

szöveg teljes megértéséhez, a nyelvi átválthatóság elvére építve (ez azt jelenti, hogy egy adott szerkezetű közlést — szót, mondatot — más szerkezetű közléssé alakítanak át, a tartalom viszonylagos állandóságát megtartva.)

Mindkét anyag egy része auditív módon került oktatásra a IV. előadásban, s elmondhatjuk, hogy a „hagyományos” módszereknél jóval nagyobb hatékonysággal: egy-egy óra végére elértük, hogy a hallgatók 10–15 szavas mondatot is képesek voltak önállóan megismételni. Az új anyagok elfogadtatása még tanszékünkön sem volt könnyű, de az eredmények láttán oktatóink túlnyomó többsége nyilatkozott elismerően a módszerről.

A tudományos kutatócsoport létrejöttében jelentős szerepet játszott az a tény, hogy az orosz nyelv oktatása igazi „tömegoktatás” a mi egyetemünkön is. Így elsősorban az orosz tananyagok kor-

szerítésén fáradozunk, de más nyelveknél is hasznosítani kívánjuk a tapasztalatainkat. További terveinkről annyit, hogy újabb modern tananyagok megteremtése (elsősorban oroszul) a távlati célunk, a közelebbi konkrét feladat pedig a harmadik koncentrációs időszakra való alapos felkészülés. Új típusú képességvizsgáló tesztekkel is kísérletezünk. — mondotta dr. Hegedűs József és Bakonyi István.

Mi csak annyit tennénk hozzá befejezésül: régóta kívánatos áttörést, megmerevedett nyelvtanítási formák feloldásának kezdetét jelenti a nyelvi kutatócsoport létrejötte és eddigi tevékenysége. Reméljük, hogy a tudomány szerepének erőteljesebb hangsúlyozásával, a szakadatlan új-kérésessel, jól kidolgozott, korszerű tananyagokkal segítjük a hallgatókat alapos nyelvtudás megszerzésében. Sok sikert kívánunk munkájukhoz.

Kurtán Lajos

Megalakult a FOTO-STÚDIÓ

A KÖZGAZDÁSZ szerkesztőségéből indult el az ötlet: biztosítsunk az amatőröknek szervezett kereteket. Az ötlet nyomon áprilisban, egyelőre 15 taggal — megalakult a FOTO-STÚDIÓ. Vezetője Móra Gábor, a külker II/1-es csoport tagja. Ő már több hazai és külföldi pályázatnak nemcsak résztvevője, de győztese is.

Milyen konkrét terveitek vannak erre az évre?

A szakmai támogatást néhány „öreg” fokkal együtt nekem kell adnom. Hasonló szak-kört vezetek már öt éve. Remélem az egyetemen is menni fog.

Az első feladat, hogy minden dolgot közel azonos technikai és művészi szintre hozzuk. Akik még kezdők, először megismerkednek a műfajokkal, és utána választják ki azt, ami legjobban érdekli őket.

Közös fotósátákat rendezünk. Ezeket bárki, bármint fényképezhet. Az eredményt azután a következő héten értékeljük. Házi pá-

lyázatok és kiállításokat rendezünk, hogy nyomon kövessük fejlődésüket.

Cél, hogy nyárra mindenki rendelkezzen olyan felkészültséggel, olyan látásmóddal, aminek birtokában egyedül is eredményesen fotózhaj.

Mikor fogjátok átlépni az egyetemi kereteket?

A következő év elején már szeretnénk munkánkat hazai és külföldi pályázatokon szerepeltetni.

Ahogy terveiteket hallom, úgy érzem nincs veszélyben a KÖZGAZDÁSZ fontos utánpótlása sem.

A FOTO-STÚDIÓ tagjai: Jakab Zsuzsanna II. külker, Demeter Anna. I/1 Beszteri László II. külker. S. Nagy Lajos II. belker. Matusz Ferenc II. belker. Goker Lajos I/11, Bock Gyula I/11, Kónya József II. ipar, Móra Gábor II. külker, Kulcsár József IV. agrár, Bernát György III. nemzetközi, Kálmán Dezső III. ipar, Kádár János IV. közlekedés, Reiff Éva I. Vörös Tibor III. nemzetközi.

ryA

Jelentjük

a KISZ munkás-paraszt származású középiskolások felvételre előkészítő csoport munkájáról.

Az elmúlt időszak a beérkezett dolgozatok javításával, rendszeresével, a konzultációvezető összeállításával és a tábor tematikájának készítésével telt el.

Az egyik legnehezebb, s legmunkaigényesebb fázis volt ez.

A dolgozatok beérkezési idejének április 10-ét jelöltük meg, ezt azonban az iskolák egy része a tavaszi szünet közbeesése miatt nem tudta tartani. A borítékok hatalmas halmaza április közepé-végéig lett a legnagyobb.

Közel 400 dolgozat érkezett, melyet az előzetes megállapodásnak megfelelően írtak az előkészítőre pályázók.

A dolgozatot írók, íratók egyaránt kezdők voltak ebben a minőségben, így bizony, sokszor felesleges többletmunkát végeztünk a nem mindig legoptimálisabb rendszerek stb. miatt. Mindenesetre hasznos tapasztalatokat szereztünk a jövőre nézve.

A tantárgyi felelősökre hárult a munka dandárja, akiknek aktívahálózatuk segítette, s akiknek a munkája megérdemelt a nyilvános dicsőretet. A dolgozatok átlagos színvonala közepes volt. Volt egy-két kiemelkedőbb dolgozat is, s találtunk „fehér területeket” is. Ezekre az előkészítőn nagyobb figyelmet szeretnénk fordítani — a dolgozatok tanúságainak kiértékelése egyébként még folyamatban van, s véglegesre a júniusi salgótarjáni hatnapos tábor előtt készül el.

Általános tapasztalatként szüriük le, hogy a matematika megy legkevésbé, míg a másik két tantárgynál — történelem, politikai gazdaságtan — elsősorban az átfogó értékeléssel, rendszerezéssel van probléma, s másodsorban csak a tudással.

(Egyébként ez az érettségiken és felvételikén is nagy probléma.)

Nagyon érdekes volt a dolgozatok javításának nehéz

munkája, s különösen az a javaslattevő (iskolák által kitöltött véleményezés) lapok, melyekből sokszor megrázó, megdöbbentő sorsok tárultak fel.

Végeredményben a kétszáz hallgatót felvettünk a táborba,

és részükre elkészülték már az értesítő levelek, most már a személyes kapcsolat jegyében, és egy-két stencil felkészültségük segítése céljából.

Közben nincs megállás. Fo-

lyik a tábor előkészítése, ami szintén nem könnyű munka.

S úgy néz ki, hogy rendezői jogállásunk is. A minisztérium állást foglalt az ilyen akciókkal kapcsolatban és rendezte az anyagi kérdéseket is.

A csoport életében egyéb változások is történtek. Gubcsi Lajos, az akció eddigi megbízott vezetője — IV. éves lévén — lemondott. Utódja a háromkari megbízott, Farkas Ferenc, Gubcsi Tibor és Hajba Éva.

Hasznos patronálóink az oktatói KISZ-csoport tagjai, és a VB részéről megbízott Szarvas László és Sipos Béla.

Úgy érezzük, minden lehetőség megvan akciónk sikeréhez.

— Hajba Éva —

Az MSZMP Központi Bizottságának 1970. február 18–19-i ülése

Az ifjúsággal való foglalkozás:

Közteherviselés

Tíz éve önkiszolgáló a menza. Jubileumi meglepetésként 5 szenzációs tortát sorsoltak ki az ott étkező hallgatók és tanárok között. Edes volt... (Foto: Vörös)

A gördülő ládák — forradalma

Kisiskolás korunkban, ha egy-egy tehervonatot láttunk a síneken robbogni, kíváncsian számoltuk a vagonokat, falátgattuk, vajon hány és milyen fajta kocskiból áll a szerelvény. Sokszor, mire a számolás végére értünk, el is felejtettük a számokat.

A jövő tehervonata azonban már másképpen fog kinézni, és ez nem is annyira a távoli jövő. Az utóbbi időkben a síneken és az országutakon hatalmas „gördülő ládák” jelentek meg: Magyarországra is betört a konténer és úgy néz ki, meg is nyeri a csatát, habár még csak a kísérletezés és a tapasztalatszerzés stádiumánál tartunk.

Mi is ez a láda tulajdonképpen, és miért szorgalmazzák a használatát sok országban? Nézzük talán a receptet:

Ez a szó nem takar semmiféle titokzatosságot. A terminálon, vagyis a konténer-pályaudvaron a szállítótartályok tá-

200 000 doll.-ba kerül:
— egy emelővillás targonca (amely a vagon nagyságú, 40 láb hosszú konténer mozgatására alkalmas) beszerzési ára 50 000 doll., (egy láb=30,48 cm);
— a terminálon használt mozgó kocsik ára 68 000 doll.

A beruházási költségek nagysága ellenére érdemes gondot fordítani erre az egyre inkább előtérbe nyomuló szállítási formára.

egy-egy közlekedési ágak összehangolt munkájával, az adminisztráció csökkentésével, a forgalom lebonyolításának közös ellenőrzésével és irányításával érhető el.

A cél elérése érdekében olyan szervezési technikát kell megvalósítani, mely összehangolja a termelést, a csomagolást, beszállítást, a raktározást, a konténer méreteivel és a rakodási, szállítási berendezésekkel.

A szállítótartályok alkalmazásával növelhető a termékek forgalma, a termelőtől a fogyasztóig történő szállítást kisebb költség-, munkaerő- és időmunkaerő-ráfordítással lehet megoldani. Emellett az áruforgalom technológiája is korszerűsödik. Tévésed lenne azonban feltételezni, hogy mitűn felismerték, hogy milyen előnyökkel jár a konténeres szállítás, az érdekelt szakemberek között rögtön teljes egyetértés alakul ki és csupán az anyagi lehetőségeken múlik, hogy a fejlesztés milyen ütemben halad előre.

Sok lényeges kérdésben hiányzik az egyetértés és ebben szerepet játszik a tájékozatlanság, az óvatosság és a szállítási érdekeltiségek néhány ellentmondása.

A konténerizáció nem maradhat a szállítás belső ügye, hiszen több ágazat közvetlenül, a népgazdaság pedig közvetve érdekelt benne. Bevezetése mind a közlekedés, mind az ipar több ágában egy bonyolult, összetett feladat megoldását jelenti. Ezt a feladatot csak társadalmi összefogással lehet megoldani, minél nagyobb teret adva a kezdeményezésnek és az újításoknak.

Kádár János

A nyertesek

Ez az MSZBT Lenin-emlékversenye várakozáson felül jól sikerült — mondja Nagy Vilmosné tanárnő. A tematikát kísérletképpen úgy állítottuk össze, hogy lehetőleg sokoldalú és játékos legyen. Bevallom, féltünk, hogy például forgatókönyv készítésére senki nem fog jelentkezni. Kellemsen csalódtunk, mind a jelentkezést, mind az elért színvonalat illetően. 71 jelentkező volt, igen sokan egyszerre több kategóriában is indultak. Feltűnően kicsi volt a nemzetközi szakosok jelentkezési aránya. Külön meg kell dicsérenünk az első és második évfolyamos jelentkezőket, többen közülük igen szép eredményt produkáltak.

A fődíj egy leningrádi utazás volt, melyen holtversenyben Domány András (II. külker.) és Kaszter László (III. közl.) osztozkodnak.

1. Hallás utáni megértést vizsgáló írásbeli pénzjutalmat nyert: Domány András II. kk., Gyöngyösi Imre IV. kk., Takács Gyula II. kk., Meruk József III. nk. Könyvjutalmat nyert: Pompéry Judit I., Szczepeanszki Ildikó II. nk.

2. Fordítási írásbeli versenyen (magyarról oroszra) pénzjutalmat nyert: Kepe Ferenc III. kk., Révész Ágnes I., Domány András II. kk., Kallós Lilla III. kk. Könyvjutalmat nyert: Szemere Gábor III. kker., Meruk József III. nk., Lantos Vera II. kk., Takács Gyula II. kk.

3. Magyarul meg nem jelent könyv, illetve könyvrész, illetve szakcikk részletes ismertetése írásbeli versenyen — pénzjutalmat nyert: Gyöngyösi Imre IV. kk., Budai Zsuzsa III. közl., Novák Katalin III. közl., Szemere Gábor III. kk., Kepe Ferenc III. kk. Könyvjutalmat nyert: Batta Ferenc III. közl., Csapó Anna III. kk., Köteles Lajos

III. kk., Gencsev Plámen, II. kk., Kenyeres György III. közl.

„Lenin az emberiségé” c. dolgozatával pénzjutalmat nyert: Kaszper László III. közl., Domány András II. kk., Kovács Jenő III. nk., Meruk József III. nk. Könyvjutalmat nyert: Szabó Sándor III. kk.

4. Film és orosz nyelvű filmforgatókönyv összeállításáért és bemutatásáért pénzjutalmat nyert: Cserepes Tibor III. kk., Gondos Árpád III. kk., Zempléni Pál III. kk. Könyvjutalmat nyert: Lantos Vera II. kk.

5. Szóbeli versenyen pénzjutalmat nyert: Domány András II. kk., Meruk József III. nk., Gyöngyösi Imre IV. kk., Kaszper László III. közl. Könyvjutalmat nyert: Czeplédi János II. kk., Takács Gyula II. nk., Gast Marianna II. ipar. Ge. csev Plámen II. kk., Pompéry Judit I., Nagy Imre II. közl., Hegedűs Gábor I.

Májusi finis

az esti és levelező hallgatóknál

Május hónap már az utolsó szemináriumok, előadások, konzultációk, s a vizsgák ideje. Hogyan készülnek a számukra kétszeresen megerősített időszakokra az esti- és levelező hallgatók? Erről érdeklődtünk az Igazgatási Titkárságon.

— A hallgatók részére egy egész félévre szóló szorgalmi rendet, s egy részletes, három oldalas tájékoztatót küldtünk ki a II. félévi vizsgarendről. Ebben mindenről pontos eligazítást kapnak, egyetlen apró változás, hogy a vizsgaidőszak utolsó vizsgája után indexelést nem a vizsgáztató tanárnak, hanem az igazgatási titkárságon kell leadni.

Milyen problémákkal fordultak önhöz a hallgatók?

— Hozzám az első évfolyamosok tartoznak — válaszolta Nagy Ferencné. — Ebben az évben meglepően kevesen kerestek fel ügyes-bajos dolgaikkal. Remélem, ez a biztosságérzet a vizsgaeredményekben is pozitívan fogja érvényesülni. Arra viszont ismételnem fel szeretném hívni a hallgatók figyelmét, hogy akik valamilyen okból a vállalatnál hoznak vizsgahalasztási kérelmet, nagyon nagy terhet vállalnak, hiszen szeptemberben

nincs vizsgaidőszak. Csak decemberben, a következő vizsgaidőszakban, a többi vizsga terhére tehetik le halasztott vizsgáikat. Tehát alaposan meg kell fontolniuk, hogy érdemes-e halasztani?!

— Nálunk sem jeleztek a hallgatók különösebb problémákat — veszi át a szót Köhler Jánosné, a IV. évfolyam felelőse. — Sem a vizsgahalasztási kérelmekkel, sem a jegyzethiány kapcsolatokban nem voltak különösebb panaszok.

— Nálunk annál inkább rengeteg reklamáció futott be a hiányzó jegyzetek miatt. — kapcsolódik a beszélgetésbe Képes Lajosné, az V. évfolyam felelőse. — A jegyzethiány miatti panaszok évről-évre megismétlődnek ezen az évfolyamon, ami annál is problématisabb, hiszen a végzős hallgatóknak az államvizsgákra is kell készülniük. Több tanszék időről-időre „megmagyarázza”, vagy „megindokolja” a jegyzetkésést, s a hallgatóknak marad az előadások anyaga, ami estikéknél, s főleg a levelezőknél ugyebár nem valami sok... És saját erőből összeszedni a hozzáférhető könyveket, ez sem tűnik egészséges megoldásnak...

Összegezve: mindenki vizsgakész. Vagy nem? (Pongrácz)

Csalódtok vagy elégedettek?

Bizonyára akadt köztük ez is, az is. A nemzetközi szak végzős hallgatóiból néhány éve még voltak néhányan, akik nagyon elégedetlenül fogadták a felajánlott állásokat, és nem is szívesen kezdték meg munkájukat. Talán ez hat még ma is a közvéleményben, amikor a nemzetközi szakosok „állásajánlójáról” szólnak.

Sem ezen a szakon, sem másutt nem könnyű a hallgatóknak olyan munkahelyet ajánlani, ahol bizonyosan a legjobban használhatják majd szakfűdésüket, és kedvvel is végzik munkájukat. Amióta a nemzetközi szak minden évben újra az elhelyezkedéseket figyelők érdeklődésének középpontjába kerül, annak oka a nagyszámú jó tanuló és kimondottan tehetséges hallgató. Az ő további sorsuk kissé más „törvényeknek” van alávetve, mivel képzésük és így a szóba jöhető állások jellege erősen speciális.

Évente 8—10-en kerülhetnek a Külügyi minisztériumba, s bár erre az arányra már az első napokban felhívják a golyák figyelmét, legtöbbször számára a „nagy cél” mégis a KM marad. Aki nem látja be, hogy több diplomátára még az erősödő gazdasági orientációjú külügyi apparátusban sincs szükség, így oda csak a legtehetségesebbek kerülhetnek — valószínűleg csalódtott lesz.

A hallgatók második harmada az előző években is a nemzetközi újságírás területén, lapoknál, a rádiónál, az MTI-nél helyezkedhetett el. A többi hallgatót pedig, külkereskedelmi vállalatok, a legkülönbözőbb kultúrkapcsolati szervek veszik fel.

A pályázatokról készített márciusi helyzetképünk szerint a szak 30 hallgatójára még csak 34 állás jutott. Az érdeklődő intézmények száma azóta jóval megnövekedett, s a tanszék által „megszűrt” munkahely is ma már 51. A választék színes: az MTA Tudománysszervezési Csoportjától, a Koreába szóló ösztöndíjig igen sok intézmény neve szerepel a szak hirdetőtábláján. S idén a KM szokatlanul sok — 11 — végzést vár, köztük most először, lányokat is. A diploma előtt álló hallgatók elégedettek lehetnek.

— k —

SPORT

SPORTEREDMÉNYEK

NB III. Kosárlabda férfi Röplabda férfi:
KSC—KISTEXT 102:94; Ld.: Szolnoki Titász—KSC 3:1, Major 34, Möricz 31, Saád 21. Vegyszer—KSC 3:1, KSC—KSC—Cegléd 133:66. GEAC 2:3, KSC—Fejér megyei TSZC 3:1

Kosárlabda női:
KISTEXT—KSC 58:30, KSC—Törökszentmiklós 61:38

Junior mérkőzések:
KSC—Bánki SE 75:41, KSC—BSE 65:46.

NB III. Kosárlabda férfi Vegyterv—KSC 13:3

NB III. Kosárlabda női: László Kórház—KSC 2:1

Nagykoros—KSC 73:103 (42:52)

Nagykoros—KSC 58:40 (26:9)

MNK-mérkőzések:
férfi: KSC—MEAFK 59:52 (27:25), női: KSC—Ganz-MÁVAG 30:56

Kézilabda:
Gránit—KSC 17:10

Röplabda női:
Egyetértés—KSC 1:3, KSC—Székesfehérvár 3:0

ROZSAKÉZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem alapja. Megtérítik kéthetenként a tanulmányi időszak alatt. Felsőbb szerkesztő: Kincses György Budapest, IX., Dimitrov tér 8. Telefon: 198—850/138. Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat Kézírtja a Szikra Lapnyomdában.

Köszönettel vesszük

MŰVELŐDÉSI MINISZTERIUM
MINISZTERELNÖKSÉG

1970.02.19/70.XX.

KÖZGAZDÁSZ Szekereszócsege
Budapest

Örömmel állapítottam meg, hogy egyetemi-főiskolai hallgatóink legjobbjainak nagy seregszemléjével, a felszabadulásunk 25. évfordulójára és a Lenin centenáriumi ünnepségek megrendezésére IX. Országos Tudományos Diákköri Konferenciával a KÖZGAZDÁSZ méltó módon foglalkozott. Fogadja ezért a Szekereszócsege kollektívájára elismerésemet és köszönetemet. Kérem Önöket, hogy a kommunista szakemberképzés ügyét, a diák tudományos munkát a jövőben is minden rendelkezésükre álló eszközzel támogassák és népszerűsítsék.

Együttal megragadom az alkalmat, hogy lapjukon keresztül köszönetem a MARX KÁROLY KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYSÉG diákkörökét patronáló oktatóit és diákkörös hallgatóit. További eredményes munkát kívánok a konferencia alkalmából miniszteriuni és KISZ-kitüntetésben részesítettnek, valamint a díjazott dolgozatok szerzőinek.

Budapest, 1970. április 29.

Dr. Polinszky Károly

Na és a fülcimpáim?!

Most itt vagyok a kórházban. Egy apró, jelentéktelen sérülés az egész. Egy-két nap, és kész — az egyik lábujjamból leveszik a körmöt. Nem veszes. Azért rossz így egészségesen befeküdni a betegek közé. Na, de biztos, ami biztos, még ha unalmas is. A kórterem többi lakójának mind súlyosabb az esete, s így egy kicsit lenéznek. Nem érdekel, fő, hogy makkegészséges vagyok. Persze, ha lenne valami komolyabb ügyem, akkor jobban maguk közé fogadnának. De nincs, és ez a fő.

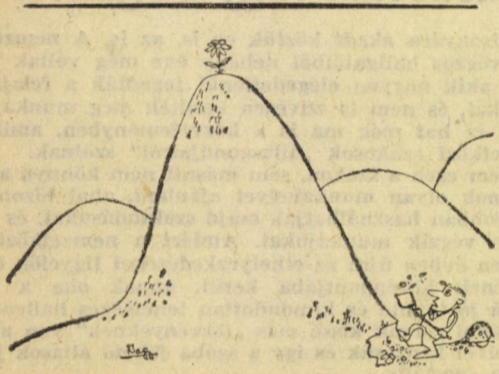
A vérvizsgálat és az ékágé még nem mutatott ki semmi különösebb bajt. Azután megrentgeneztek. Negatív. A vizeletvizsgálat után már egy kicsit gyanakodtam. Biztos, hogy egészséges vagyok? A lábujjamból néztem, és elalattam a balsejtlememet. Álomból egy ideg orvos rázott fel. Egy lámpával a szemembe világított, majd hirtelen a térdemre ütött egy gumikalapáccsal. Később váratlanul megcsiklandozta a talpamat. Erre felvisítottam. Az ideg orvos furesán nézett rám, miközben rosszállóan megcsóválta a gumikalapácsot. Ekkor már baj volt. Belenéztek a számba, a fülembé; egyik székéből a másik asztalra fektettek. Megkopogtatták a mellkasomat, különböző kezek fonódtak a puhasomra, s nem titkolhattam el a hőmérsékletemet sem. Mégis, először a bokasüllyedésem derült ki.

Azután a krónikus fülcimpafordulásom. Percenként gyűjtöttem rá egy cigarettára, mert idegességemben mindig kialudt. Hiába. Rájöttek, hogy fehér a nyelvem. Az egyik karom hosszabb, mint a másik. Húsz méterről nem látom meg a bolhát, s ha megjíjeszenek, akkor idegesen megrándulok. Ennek a fele sem tréfa!

Mi lesz, hogyha a tenyerembe is belekukucskálnak? Pedig jó mélyre elástam azt a szőke nőt. Még a végén „tévésztár” leszek. Vagy megtudom, hogy soha sem lesz ötös találatom. Oda a remény. S ha egy sámlira állítanak, becsukott szemmel?! En, kérem, még a közgazdaságtan története előadásán is szédülök. Esetleg azt mondják, hogy csináljak tíz guggolótámaszt. Köszönöm. A vizsgaidőszak előtt! A kilencediknél a bilin maradok. Szóval egyre jobban félek!

Azután levették azt a vacak körmöt. Am mit számít ez a többi bajomhoz képest? Be-lőlem sohasem lesz már egészséges ember. Rettenetes! Mialatt ezen gondolkoztam, addig hazaengedtek. Már ennek se tudtam örülni. Otthon a tükkörképemre öltöttem a nyelvem. Hőféhér volt. Eszrevétlenül megfigyeltem a karomat. Sajnos, nem tudtam eldönteni, hogy melyik a rövidebb. Mindig a másik tűnt annak. Szerezniem kell egy jó fűrészt. Na és a fülcimpáim! Szörnyű! Nagyon beteg vagyok!

tormai

20 éves a közgazdászokórus

„...Oly vígan zeng a dal, Ha hú szívekhez ér el, tán nem hiába kérlel...”

A fellépések sikere, kudarc — ezek azok az erők, melyek összetartják a kórustagokat. Tehát még egyszer: kényszer! Igen — belső kényszer.

Elmúltak a teenager-évek — megöregedett, de lélekben annál fiatalabb lett a zenét kedvelő közgazdászok lelkes gyülekezete — az egyetem énekiskola.

Jó kórus és kitűnő társaság. Megjárta már az NDK-t, Csehszlovákiát, Finnországot, Bulgáriát a Magyar Rádió stúdióit, fejlethetetlen légkörű kórustalálkozók és versenyek (sok bohém zenész emlékeztei) részesei voltak mindenfelé szerte az országban. Keszthely, Kőny, Budapest... és még sorolhatnánk tovább.

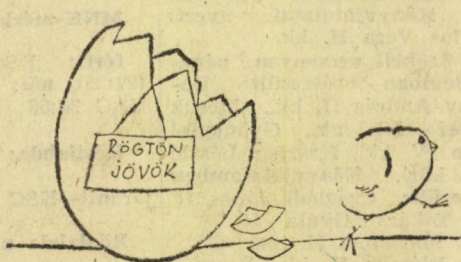
Heti két próba... kötele-ségből? Nem. Kényszer? Nem. Hát akkor micsoda az az erő mely hétről hétre összehoz 50 közgazdászpalántát és végzett közgazdászokat? Először is a zene, másodsor — megint a zene; a próbák izzó hangulata, a tanulás élménye, az a folyamat, ahogy egy széles repertoáron át feltáru elmúlt korok érzésvilága.

Nem csodabogár a közgáz-zos énekkaros. (A nem tagok néha megmosolyogják őket.) Nem valami külföldi hobby az éneklés. Ellenkezőleg, a legtermészetesebbek közül való.

Kodály szerint az emberi hang a legszebb hangszor. Azok, akik immár 20 éve egymásnak adják a stafétabotot az egyetemi kórusban, vagy tudatosan vagy tudat alatt a szakbarbárság kórja ellen védekeznek. Erőtelmesen. (Persze ez is csak egy a sokféle védekezés közül.) Mivel nem öncélú a közös éneklés, hanem ellenkezőleg a „nagy harmónia” megteremtésére törekszik, lehetőséget ad széles tömegeknek (a közösségnek) is a védekezésre. Aki ma csak hallgatja a dallamokat, az talán holnap már bekapcsolódik a társas zenélésbe. Ez a végső cél.

Köszöntjük hát 20 éves kórusunkat, tagjait, karnagyait, aktívait! Szívből kívánunk egy újabb sikeres 20 esztendő.

A kórus jubileumi hangversenyt (a könyvi FMSZ, a Mediocor Művek és a Műszaki Egyetem énekkarainak közreműködésével) 1970. május 15-én este 7 órakor tartja az aulában.

(Nagy J. rajzai)

Halló!

Ha-ha-ha-, hi-hi-hi...

Halló!

Hát valahogy így kezdődik. Hogy micsoda? Amikor egy ex-közgazdász megpróbálja kívülről telefonon elérni a hajdani nagy ivászatok színhelyét, a Közgazdász szerkesztőségét... Tehát veszi az ember a telefont mondjuk egy normális lap szerkesztőségénél, és kér egy városi vonalat. Jön is, húsz másodpercen belül. Azután tárcsáz: 186-850. Halló? Közgazdasági Egyetem? Micsoda? Technoimpex? Az nem lesz jó. Igaz, ott is ittunk, de az sajtótájékoztató volt... Tárcsázás újra, kicseng. Egyszer, kétszer, háromszor, és a Brigitte Bardot már lebeg is felém, megcirógat, és azt mondja, hogy...: Marha! Miért nem válaszolsz? Ja úgy, hogy elaludtam... Hogy mióta? A kollégám szerint legalább tíz perc. A telefon meg mindig kicseng. Tehát „holtvágányra futott” a hívás... Tárcsázunk újra.

Két csöngés, és már veszik is fel. Ejnye, de furcsa telefonoskissasszony, basszusahangon annyit üvölt, hogy a szentségit, már megint idefuttott egy városi hívás! Hm, na igen. Rögton kikapcsolt melékre, csak éppen nem arra, amelyikre szerettem volna. Nna, hoci neki negyedszer is... 186-850. Halló? Egyetem? Mellékállomás? Legalább a harmadik? Hogyan? Hogy a szertár az alagsorban? Úgy látszik, szeme van az automatának, még véletlenül se kapcsolja egy-két szob-

bával mellé, kitarotán, sőt, konzekvensen ennek a dög nagy épületnek részút az ellenkező sarkába, és lehetőleg három emelettel lejjebb, vagy feljebb. Csak azért nem néggyel, mert nincs több...

Szóval hívom újra. Szertár? Elnézést, már megint én vagyok... Igen, aki a Közgazdászát kereste... Hogy a néni-kém? Az köszöni, jól van, de mi köze hozzá? Nem, nem magának! A Lujzi néni-nek! Hát postás ő? Szidja talán Edisont... Hogy miattam nem tud vórost hívni... Na, ne mondja. Tessék, letezem, és öt perc múlva hívom újra, majd csak elintézi addig... Öt perc múlva: tárcsázás, csengés. Hogy szertár? Hát most mondja meg, hogy mi a búzaszemlet csináljak? Telefon? Jak Kecskemétre a Lujzi néni-nek, hogy hívja ő onnan az egyetemet interurbán? Akkor nem fog haragudni rá? És szemtelen a maga Lujzi néni-je, ha egyáltalán van ilyen... És vegye tudomásul, hogy a rokonnaim erkölcsi múltjáról a posta tehet a legkevésbé. Most már azért se lépek ki a vonalból. Ahhoz meg fáradt vagyok, és különben is, menjen magá...

Na, ez sikerült. Letette. Egy ellenséggel mindenesetre több. És a Lujzi néni habzsolhatja két hétig a szódabikarbónát csuklás ellen. Még néhány próbálkozás, még néhány keresetlen párbeszéd különböző tanszékek, hivatalok stb. telefonra váró, zilált

idegzetű polgártársaival, azután a Mohammed és a hegy kölcsönös közeledésének korrelációs elve alapján lehet buszra ülni, és irány az egyetem. Ha rögton ezzel kezdtem volna, már vissza is jöttem volna... Persze, mindig utólag okos az ember. Ezt különben akkor mondom másodsor, amikor kiderül, hogy az egyik iromány, amit hoztam volna, odaát maradt, az íróasztalom fiókjában... Nosza, hol egy telefon, átszólók, hogy diktálják le azt a húsz sort, majd itt legéj lem...

Többen citromot szopogatnak. Már tudniillik a röhögés ellen, amikor látják, hogy a Közgazdászok két órakor vórost akarok hívni. Hát majd én megmutatom! Elvégre négy évig bővöltem ezt a telefont, és állítom, hogy ez alatt az idő alatt legalább háromszor tudtam rajta beszélni is... Szóval lássuk csak. Felelem. Süket. Durr, egy pofon. Már van is házi vonal. No, most egy nullást. Már jön is a... mi is jön? Ejnye, no, foglalt... Pedig még nem is tárcsáztam... Telepatikus a gép? Megérezte, hogy oda kár is 'elefonálnom? Na, nem. Hogy is szoktuk régen? Lehúzzuk a nullást, lenntartjuk, amíg számolunk háromig, aztán füttylünk. Ő is füttyl. Mármint vonalat adni (hogy finom legyen). Visszadobja a házit. Félhangon mormogok: hogy az a jó táncoslábú... Valaki beleszó: a tied? Tessék? Ki az? Ja, hogy szintén vórost kért? Hááát... szóval én is...

Aztán jön egy kedélyes széria. Amikor sorra-rendre negyvenkét csalódott érdeklődőnek magyarázom meg, hogy ez nem a rektori hivatal, nem a matek, a statek, a gazdátári, a testnev. stb tanszék, és hogy én ugyan megpróbálhatom visszaadni a központnak, de ezt már 1967-ben is megígért valakinek, aki azóta is vár... Mert ahhoz, sajnos, nem jó a készülék. Ja, és közben némi csikorgás... Emlékeztet a gőzmalomra, pedig csak fogak. A KISZ-esek meg az érdekvédelmisták a szomszéd szobából, akik szintén a telefonra várnak. Elvégre nekik nem juthat hiszen csak három ezer ember ügyeivel foglalkoznak, és négy éve kérvényeznek egy külön vonalat. Persze, a legszomorúbb az, hogy az egyetemen senki sem tehet róla, hiszen a központ tényleg túl van terhelve, és nem bír el még egy vonal-rákötést.

Pedig jó készülék, strapabíró, ezt már Ferenc Jóska is megállapította róla, amikor a vámházból telefonátott a helytartóságra, még a boldog békeidőkben... No, de se baj. Elvégre csak a Közgazdasági Egyetem. És a közgazdászok egyik legfőbb erénye a kitaró, szívós munka. Amihez edzőpályának a telefon nem is rossz. Tessék? Hogy emiatt évente ezer órákban kifejezhető munkaidő esik ki a tanszékeken és a hivatalokban? És, hogy aki mondjuk az MTA-val akar valamit sürgősen megkonkuzállni, az inkább átmege a kettes-sel a Lánchídig? Annyi baj. Hiszen kezdeti nehézségek a mechanizmusban is voltak. És, hogy a Posta Vezérigazgatósága igazán tehetne valamit azért, hogy egy új központot hozzanak a régi helyébe? Elvtársaim, azt már Buharin is megállapította, hogy ne legyünk maximalisták... Szatmári Jenő István ex-közgazdász

Világklasszis „újrágólya”

Az I. évfolyam egyik tanulócsoportjának hallgatója. Akik ismerik őt, nagyon elégedetten olvasták a Népszport 1970. május 2-1 számát. Rövid tudósítás az atlétikai ügyességi csapatbajnokságról, s a főtábla alatt szembetűnik a verseny legjobb eredménye: **Németh Miklós gerelyhajításban 84,60-nal győzött.** Ez sokak számára sokat, másoknak alig mond valamit. Igazán akkor tudjuk értékelni, ha figyelemmel kísérjük a világ összes atlétikai versenyének eredményeit. S többször mond a kívülálló szá-mára, hogy Németh Miklós hosszú szünet után, most versenyzett először, s talán inár egészenesen. Ezzel kapcsolatos első kérdésem is:

— Milyen érzés volt egy kellemetlen, majdnem 2 évig tartó kényszerpihenő után ismét pályára lépni?

— Tulajdonképpen nem is volt ez hosszú szünet. Versenyeztem 1967. szeptemberében bekövetkezett sérülésem után is. Lehet, hogy ez volt a baj. Az olimpián, Mexikóban adós maradtam a jó eredménnyel.

Sokan el is temettek, s nem-egyszer azok, akik addig a győzelme után siettek gratulálni, most a hátam mögött le-gyintettek. Érthető hát, hogy amolyan „csakazértis” hangulatban dobtam május 1-én. Ez már elsőre segítette a jó eredmény elérésében.

— 1969 nyara óta nem versenyztél. Gondolom, másodszorosan készültél. Ennek alapján vártad-e a 84,60-as eredményt?

— Az igazság az, hogy vártam, bár nagyon tartottam a versenytől. Kevesen tudják azt, mennyi munka van egy ilyen szereplés mögött. S ennek lát-szani kell az eredményeken.

— Most kanyarodjunk el a sport területéről. Sokak számára érdekesség, hogy egy él-sportoló, aki nappali hallgatóként testnevelő tanári diplomát szerzett, tovább szándéko-zik tanulni. Újabb négy évet, útra nappali hallgatóként. Miként jutottál erre az elhatározásra?

— Nagyon egyszerű a válaszom. Lehetőségem volt tovább tanulni, s jelentkeztem. Szeretem a nyelveket, s egyre jobban érdekelnek a közgazdasági problémák. Azt hiszem, ez az, ami sokak számára a leg-meglepőbb. Természetesen elő-ször nagyon furcsa volt, ná-lam 4-5 évvel fiatalabbak gondolkodásmódját megszokni. De azt hiszem, sikerült beil-leszkednem a csoport életébe. Itt, az egyetemen szeretném, ha egy olyan szakra nyernék felvételt, amit a későbbiek fo-lyamán a sport és a közgazda-ság összekapcsolásával haszno-

síthatnék. Úgy érzem, ilyen szakemberekre is szükség van.

— Most egy laikusnak tűnő kérdés. Konkrétan mit értesz e látszólag két, egymástól távol levő dolog kapcsolatán?

— Valóban úgy tűnik, hogy távol állnak egymástól. Van-nak azonban olyan területek az életnek, a sportnak, amelyek-nél a sportbeli tájékozottság mellé elengedhetetlenül szük-séges a nyelvtudás és a köz-gazdasági ismeretek. Hiszen például a sporthoz — pénz, pénz és pénz is kell...

— Adott a következő kérdés... Most hogyan tudod a sportot és a tanulást közös nevezőre hozni?

— Nagyon, nagyon nehezen. Öszintén mondom, s egyál-talán nem értek azokkal egyet, akik, ha erről van szó, szinte protokollból azt mondják: ez nagyon könnyű dolog. Szerin-tem, nem igaz, mert mindket-tőt 100 %-osan csinálni, em-berfeletti munkát kíván. Rö-vid időre egyiket mindig előnyben kell részesíteni, a cél érdekében. Ez az én véleményem. Hogy ez az idő meny-nységileg miképp alakul, a feladat nagysága határozza meg. Így, ha rövid intervallu-mokban is, mindkettőben lehet maximumot nyújtani — de nem egyszerre. Konkrétan ez úgy néz ki, hogy június 20-ig minden verseny háttérbe szo-rul. Most egy másik pályán kell helytállni. Már elhatároz-tam, hogy az elkövetkezendő években egyetemi orientációjú leszek. Bár remélem, ez nem jelent majd termelési- és a svéd sportszergyárak gerelykés-zítőinél.

Németh Miklós olimpiai reménységünk

— Legközelebbi terveid, vágyaid az egyetemen, s a sportban?

— Természetesen levezigálni — jó eredménnyel. A vágyam — azt hiszem, ez az előbb el-mondottakból kiderül — a kül-ker szakra bekerülni. A sport-ban? Ez könnyebb. Ne sérül-jek meg! Makacs combzom-húzódásom már idáig is többször keresztelte számításaimat. Tehát tudjak versenyezni, s akkor remélem, nem leszek adós...

— 1972-ben olimpia Münchenben?

— Az még nagyon messze van. Nagyon szeretnék az uta-zók között lenni. S a mexikói csorbát kikészülni. De addig még olyan sok minden közbe-jöhet... Németh Imre, Miklós édes-apja 1948-ban Londonban megnyerte a kalapácsvetés olimpiai bajnokságát. Az alma nem esett messze a fájától. S majd Münchenben elválik, exportképes marad-e?

Lejegyezte: Káplár F. József